

Unionin tuomioistuin/tuomareiden ja julkisasiamiesten nimittäminen

Kokous

Jäsenvaltioiden hallitusten välinen konferenssi 3.7.2024

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Hallitusten välisessä konferenssissa on tarkoitus päättää Liettuan, Alankomaiden ja Ruotsin tuomareiden sekä Liettuan julkisasiamiehen nimittämisestä unionin tuomioistuimeen toimikaudeksi, joka alkaa 7.10.2024 ja päättyy 6.10.2030. Liettuan tuomariehdokasta lukuun ottamatta ehdokkaat eivät ole toimineet aiemmin tehtävissä, joihin heitä ehdotetaan nimitettäväksi.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä ehdokkaiden Irmantas Jarukaitis (Liettua), Bernardus Smulders (Alankomaat) ja Fredrik Schalin (Ruotsi) nimittämisen unionin tuomioistuimen tuomareiksi ja ehdokkaan Rimvydas Norkus (Liettua) nimittämisen unionin tuomioistuimen julkisasiamieheksi.

Ehdokkaiden soveltuvuutta arvioiva ns. SEUT 255 artiklan mukainen komitea on antanut ehdokkaista myönteisen lausunnon.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin tuomioistuin muodostuu kahdesta tuomioistuimesta: unionin tuomioistuimesta ja unionin yleisestä tuomioistuimesta. Unionin tuomioistuin käsittelee jäsenvaltioiden kansallisten tuomioistuinten tekemiä ennakkoratkaisupyyntöjä ja unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden nostamia erityyppisiä kanteita. Lisäksi unionin tuomioistuimelta voi hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen antamiin ratkaisuihin oikeuskysymysten osalta.

Unionin tuomioistuimessa on yksi tuomari kustakin jäsenvaltiosta. Lisäksi tuomioistuimessa toimii yksitoista julkisasiamiestä. Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää ratkaisuehdotuksia tuomioistuimen käsiteltävinä olevissa asioissa. Ratkaisuehdotus on julkisasiamiehen itsenäinen kannanotto EU-oikeuden oikeasta tulkinnasta. Se ei sido unionin tuomioistuinta sen laatiessa tuomiota. Tuomioistuin voi päättää, että asia ratkaistaan ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta, jos se katsoo, ettei asiassa tule esiin uutta oikeuskysymystä.

Jäsenvaltioiden välillä on sovittu, että Espanjalla, Italialla, Ranskalla, Saksalla ja Puolalla on pysyvä julkisasiamies. Muiden jäsenvaltioiden julkisasiamiesten osalta käytössä on vuorottelujärjestelmä.

Unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton. Heidän on täytettävä kotimaassaan korkeimpien tuomarin virkojen kelpoisuusvaatimukset tai oltava tunnetusti päteviä lainoppineita.

Unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Osa tuomareista ja julkisasiamiehistä vaihtuu joka kolmas vuosi tuomioistuimen perussäännössä määrättyin edellytyksin. Tuomari, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi. Sama koskee niistä jäsenvaltioista nimitettyjä julkisasiamiehiä, joilla on pysyvä julkisasiamiehen paikka.

Ns. SEUT 255 artiklan mukainen komitea antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöidensoveltuvuudesta tehtävään ennen kuin jäsenvaltioiden hallitukset päättävät nimityksistä yhteisellä sopimuksella. Ehdokkaat ovat saaneet komitealta myönteisen lausunnon.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan (SEU 19 ja SEUT 253 artikla). Tätä ennen kuullaan SEUT 255 artiklassa tarkoitettua komiteaa.

Osa tuomareista kummassakin tuomioistuimessa vaihtuu joka kolmas vuosi (SEUT 253 ja 281 artikla sekä perussopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 3, ”Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä”, 9 artikla).

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU:n tuomarinimityksasiat kuuluvat valtioneuvoston kanslian toimivaltaan ja valtioneuvoston kansliassa pääministerin päätettäviin asioihin. Suomen kannasta on tarkoitus sopia EU-ministerivaliokunnan kirjallisessa menettelyssä 1.-2.7.2024.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

10515/24 JUR 253 INST 206 COUR 23 (jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin koolle kutsuminen)
10526/24 JUR 259 INST 212 COUR 29 (Unionin tuomioistuimen nimityksiä koskevan jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöksen hyväksyminen)
10516/24 JUR 254 INST 207 COUR 24 (Liettuan tuomariehdokkaan ansioluettelo)
10518/24 JUR 255 INST 208 COUR 25 (Liettuan julkisasiamiesehdokkaan ansioluettelo)
10519/24 JUR 256 INST 209 COUR 26 (Alankomaiden tuomariehdokkaan ansioluettelo)
10520/24 JUR 257 INST 210 COUR 27 (Ruotsin tuomariehdokkaan ansioluettelo)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VNEUS, Hanna Oraheimo, hanna.oraheimo@gov.fi, puhelin 0295 161096
VNEUS, Liisa Reunanen, liisa.reunanen@gov.fi, puhelin 0295 160424
VNEUS, Henriikka Leppo, henriikka.leppo@gov.fi, puhelin 295 161 083
OM, Tia Möller, tia.moller@gov.fi, puhelin 0295 150105

VAHVA-tunnus

EU/223/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite